

Evaluatieverslag opgraving noordelijke deel OPW-terrein

Van 20 tot en met 26 september is het noordelijke deel van het OPW-terrein door BAAC bv opgegraven. In totaal is circa 2000 m² onderzocht. Het betreft het gebied ter plaatse ten noorden van het voormalige fietspad ter hoogte van proefsleuf 32 en 33. In eerste instantie is de bovengrond verwijderd waarbij aanlegvondsten zijn verzameld en het (tussen)vlak is afgezocht met een metaaldetector. Vervolgens is de locatie onderzocht door middel van één werkput (wp 43). De werkput sluit aan de zuidzijde aan op het eerder uitgevoerde onderzoek. Het veldwerk is uitgevoerd door Mirjam Brouwer (projectleider), Peter Weterings (alleen 24 augustus), Cyriel Verbeek, Dorien te Kieft (Vriens) en Dieuwke Ingenegeren (Vriens).

Op grond van het vooronderzoek (proefsleuven en opgraving) worden op het noordelijke deel van het OPW-terrein sporen uit verschillende perioden verwacht. In het zuidelijk deel van proefsleuf 32 en 33 zijn paalsporen aangetroffen die deel uitmaken van de randzone van de prehistorische vindplaats die zich verder naar het zuiden bevindt. Het betreft een zone die in de ijzertijd voornamelijk voor opslag is gebruikt. In de westelijke proefsleuf (33) zijn kuilen met middeleeuws aardewerk (900 – 1225) aangetroffen. Bovendien lijkt in beide proefsleuven een vijfjarige hooimijt aanwezig te zijn, wellicht met een laatmiddeleeuwse datering. Wellicht maken deze middeleeuwse sporen deel uit van (voorgangers van) boerderij 't Reelee die zich ten noordoosten van deze sporen bevindt.

Tijdens het onderzoek is de verwachting bevestigd en zijn zowel prehistorische als middeleeuwse sporen aangetroffen. Het betreft sporen uit de ijzertijd, de middeleeuwen en de nieuwe tijd.

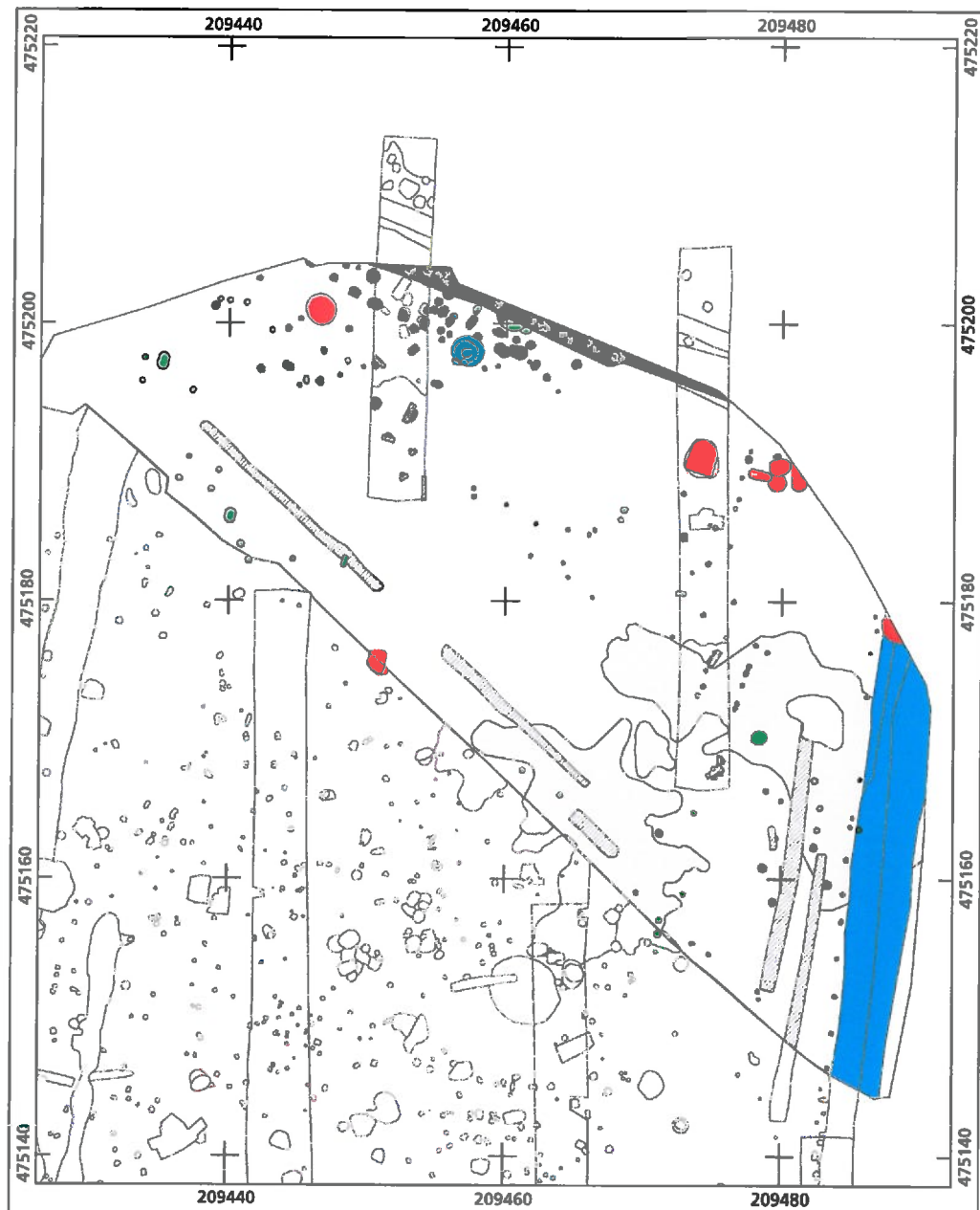
- De prehistorische sporen clusteren zich aan de oostzijde van het terrein. Het betreft enkele kleine bijgebouwen en daarnaast ook enkele losse palen. De sporen moeten gezien het (sporadische) vondstmateriaal in de ijzertijd gedateerd worden en lijken dan ook tot de randzone van de prehistorische vindplaats te behoren.
- De middeleeuwse sporen bevinden zich grotendeels aan de noordwestzijde van het onderzoeksgebied. Het betreft voornamelijk paalkuilen al zijn ook enkele kuilen en een boomstamwaterput aangetroffen. Voorlopig worden de sporen met name in de volle middeleeuwen geplaatst maar een nauwkeurige determinatie moet nog plaatsvinden. Doordat de meeste sporen zich aan de rand van de werkput bevinden en bovendien sprake is van meerdere bewoningsfasen zijn vrijwel geen structuren herkend. Wellicht behoort een deel van de sporen tot een oost-west georiënteerd gebouw, al kan dat op grond van de huidige resultaten niet met zekerheid worden vastgesteld. Wel is de vijfjarige hooimijt aangetroffen die op grond van het proefsleuvenonderzoek werd verwacht. Een relatie tussen boerderij 't Reelee en de aangetroffen sporen is moeilijk aan te tonen. Wellicht is sprake van een ander erf waarbij de bewoning vóór de 19de eeuw verdwenen is. De schaapskooi en twee hooimijten die op de kadastrale minuut van 1832 ten noordwesten van het onderzoeksgebied zijn afgebeeld, zijn in dat geval nog overblijfselen van een dit erf.
- De middeleeuwse bewoningssporen worden oversneden door een oost-west georiënteerde sloot (late middeleeuwen/nieuwe tijd) die tijdens het proefsleuvenonderzoek ook al is aangesneden. Aan de oostzijde van het onderzoeksgebied zijn enkele (sub)recente sloten met een noord-zuid oriëntatie aangetroffen. Aan de noordoostzijde van de werkput zijn tevens enkele kuilen en een (kleine) houtskoolmeiler aanwezig die wellicht ook in de middeleeuwen en/of nieuwe tijd gedateerd moeten worden.

Door middel van het onderzoek lijkt de prehistorische vindplaats grotendeels begrensd te zijn. Alleen ten noordoosten en oosten van het onderzoeksgebied zouden eventueel nog sporen uit de ijzertijd verwacht kunnen worden. Voor de middeleeuwse bewoning in de noordwesthoek van de werkput geldt dat alleen de zuidelijke begrenzing is vastgesteld. Ten noorden, noordwesten en -oosten van de aangetroffen sporen moeten dan ook volop bewoningssporen verwacht worden. Bovendien zijn in de noordoosthoek van de werkput enkele sporen uit de middeleeuwen/nieuwe tijd aangetroffen. Het is onduidelijk of beide clusters tot dezelfde vindplaats behoren of dat sprake is van twee verschillende vindplaatsen.

Nu het noordelijke deel van het OPW-terrein volledig is onderzocht kan het (wat betreft archeologie) vrijgegeven worden. Indien buiten de grenzen van het onderzoeksgebied alsnog bodemversturende activiteiten plaatsvinden, is aanvullend onderzoek noodzakelijk.

Bovenstaand advies vormt een zogenaamd selectieadvies. Dit betekent niet dat reeds gestart kan worden met bodemversturende activiteiten of de daarop voorbereidende activiteiten. Het selectieadvies dient namelijk eerst beoordeeld te worden door de bevoegde overheid wat uiteindelijk leidt tot een selectiebesluit.

Hoewel getracht is een zo gefundeerd mogelijk advies te geven op grond van de gebruikte onderzoeksmethoden, kan de aanwezigheid van archeologische sporen of resten nooit volledig worden uitgesloten in de gebieden waarvoor geen vervolgonderzoek wordt aanbevolen. BAAC bv wil er daarom op wijzen dat men bij bodemverstorende activiteiten alert dient te zijn op de aanwezigheid van archeologische waarden (zoals vondstmateriaal en grondsporen). Bij het aantreffen van deze waarden dient men hiervan melding te maken bij de Minister (in de praktijk de RCE) conform artikel 53 van de Monumentenwet 1988.

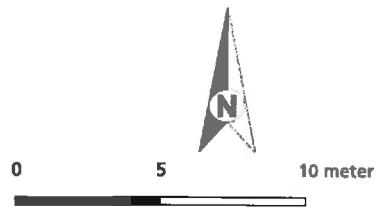

Deventer Brinkgreven werkput 43

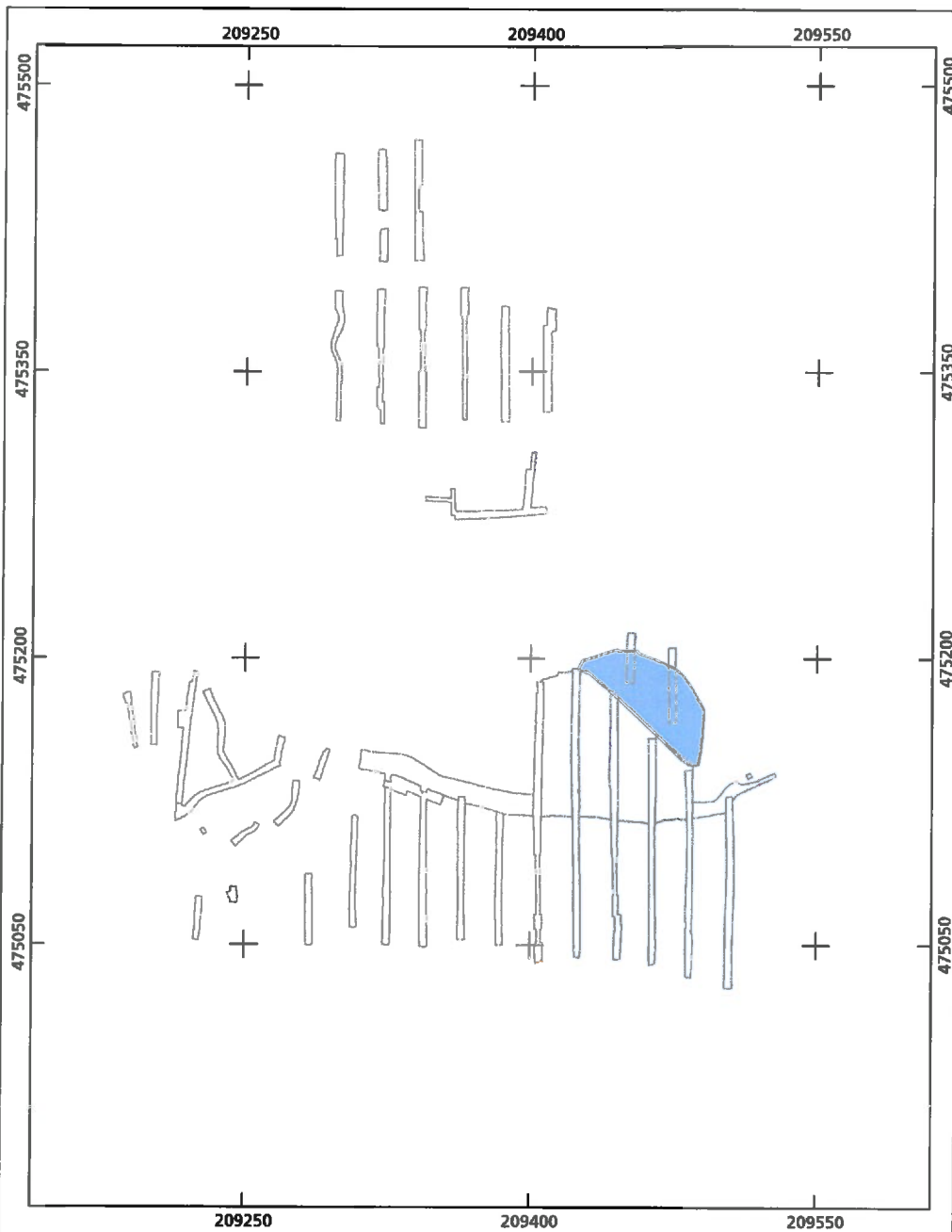
Legenda

Aard van het spoor

- Greppel
- Houtskool meiler
- Kuil
- Natuurlijke laag
- Natuurlijke laag
- Paalkuil
- Recente verstoring
- Sloot
- Natuurlijke verstoring
- Waterput

A-11.0077 © BAAC bv

Deventer, Brinkgreven

Werkputten

Werkput 43

0 50 100 meter

A-11.C0776 BAAC bv

Selectiebesluit archeologie, gemeente Deventer

Bevoegde overheid: Gemeente Deventer
Drs. B. Vermeulen
Postbus 5000
7400 GC Deventer

Datum: 11-10-2012

Locatie: Brinkgreven, OPW-terrein Noordoosthoek

Projectnummer: 407

Onderzoekstap: Definitieve Opgraving

In het kader van de ontwikkeling van plangebied Brinkgreven is in maart en april 2012 door BAAC bv een archeologisch proefsleuvenonderzoek uitgevoerd op de geplande bouwlocatie van de OPW. Uit het proefsleuvenonderzoek bleek dat zich op het terrein van de OPW sporen en structuren uit in elk geval de eerste helft de ijzertijd (ca. 700 tot 400 v. Chr.) bevinden. Deze bestaan uit de plattegrond van minimaal één woonstalhuis met bijbehorende bijgebouwen. Waarschijnlijk gaat het om een compleet erf uit de ijzertijd. Deze sporen bevinden zich op de hogere delen van het oorspronkelijke landschap. Daarnaast is op de rand van de hogere delen richting een depressie een crematiegraf aangetroffen. Het is nog niet duidelijk of het hier om een incidentele begraving gaat of dat het graf deel is van een groter grafveld. De begrenzing van de vindplaats ligt waarschijnlijk buiten het OPW-terrein.

Het grootste deel van het OPW terrein is tussen 26 maart en 7 juni 2012 onderzocht. De eerste resultaten van dit onderzoek zijn gepresenteerd in R.G. van Mousch, 2012. *Evaluatierapport Deventer Brinkgreven, proefsleuvenonderzoek (=A-11.0077)*, Den Bosch. Op basis hiervan is doormiddel van het selectiebesluit van 11-9-2012 het grootste deel van het OPW terrein vrijgegeven.

Alleen het gedeelte van de OPW ten noorden van het fietspad diende nog onderzocht te worden om de noordelijke begrenzing van de vindplaats vast te kunnen stellen. Dit deel van de vindplaats is tussen 20 en 26 september 2012 alsnog opgegraven. De resultaten zijn vastgelegd in: *Evaluatieverslag opgraving noordelijke deel OPW-terrein*. Bij het onderzoek zijn aan de oostzijde van de werkput sporen uit de randzone van de nederzetting uit de ijzertijd gevonden. In de noordwesthoek liggen sporen van een vermoedelijke huisplattegrond uit de middeleeuwen en een waterput. Het restant van deze laatste vindplaats ligt verder naar het noorden buiten de nieuwbouwcontour van de OPW. Indien hier in de toekomst gebouwd wordt dient alsnog onderzoek plaats te vinden.

De locatie van werkput 43 (zie bij gevoegde plattegrond van BAAC) is volledig opgegraven. Daarom wordt door BAAC geadviseerd dit laatste restant van het OPW terrein vrij te geven. Dit advies wordt door de Bevoegde Overheid overgenomen.

Burgemeester en wethouders van Deventer,
Namens dezen,

B. Vermeulen

B. Vermeulen
Gemeentelijk archeoloog
Team Ruimte en Economie